

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

โดย สำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม จำนวน ๕ เรื่อง

- รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการให้บริการคนพิการของสายการบินภายในประเทศ ของคณะกรรมการการพัฒนาระบบ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

นอกจากนี้ ประธานได้แจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๔ เรื่อง ดังนี้

๑. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงาน จำนวน ๗ ฉบับ ดังนี้

๑) รายงานผลการเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓)

๓) รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔)

๔) รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๔)

๕) รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

๖) รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ และ

๗) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๓ และรายงานการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๓

๒. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ลงมติไม่เห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.... ที่วุฒิสภาได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติม และได้กำหนดจำนวนบุคคลที่จะประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นจำนวนสภากละ ๑๐ คน และลงมติตั้งกรรมการร่วมกันฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ซึ่งวุฒิสภาจะได้ดำเนินการเพื่อตั้งกรรมการร่วมกันฝ่ายวุฒิสภาต่อไป

๓. รับทราบเหตุขัดข้องที่ไม่อาจบรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๒ กระทู้ ดังนี้

๑) กระทู้ถาม เรื่อง โครงการสะพานเศรษฐกิจ เชื่อมฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทย (Land Bridge) (นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม)

๒) กระทู้ถาม เรื่อง แผนการพัฒนาเพื่อรองรับการเปิดให้บริการรถไฟ จีน - ลาว (นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี)

๔. ระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอปรึกษาหารือของสมาชิกวุฒิสภา ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แล้ว โดยระเบียบฉบับใหม่นี้ได้เปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาการปรึกษาหารือเป็นตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ นาฬิกา โดยจะขอปรึกษาหารือได้ไม่เกิน ๑๐ คน คนละไม่เกิน ๓ นาที และได้เปลี่ยนแปลงกำหนดเวลายื่นขอปรึกษาหารือเป็นตั้งแต่เวลา ๐๘.๑๕ นาฬิกา จนกว่าจะครบ ๑๐ คน หรือเมื่อถึงเวลา ๐๘.๔๕ นาฬิกา

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

(๓) กระทู้ถาม

๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาค่าปลุกป่าชดเชยและค่าบำรุงรักษาป่าจากวัด สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์ และศาสนสถาน (พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวราวุธ ศิลปอาชา) ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามติดภารกิจเร่งด่วน ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการลักลอบทิ้งขยะพิษในชุมชน (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวราวุธ ศิลปอาชา) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจเร่งด่วน ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๑.๓ กระทู้ถาม เรื่อง ความก้าวหน้าการกักพืชและการป้องกันการแพร่ระบาดของศัตรูพืชต่างถิ่นของไทย (นายสมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ผลการพิจารณา

ในปัจจุบันการเกษตรของประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีความหลากหลายในชนิดพืชที่มีการเพาะปลูกในประเทศ และมีความหลากหลายของศัตรูพืชที่จะทำลายพืช อีกทั้งยังมีความเกี่ยวข้องกับศัตรูพืชและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร ทำให้มีการเคลื่อนย้ายศัตรูพืชติดไปกับผลผลิตทางการเกษตรที่นำเข้าและส่งออก จึงต้องมีการควบคุม

ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) จึงต้องกำหนดมาตรการเพื่อใช้ควบคุมสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งปกป้องคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพของชีวิตมนุษย์และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งได้มีระเบียบข้อบังคับสุขอนามัยพืชซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้สิทธิแก่สมาชิกในการที่จะกำหนดมาตรการคุ้มครองพืชและสัตว์ นอกจากนี้ ยังมีอนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ หรือ International Plant Protection Convention (IPPC) ที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่ง WTO ใช้อ้างอิงในการดูแลการระบาดของศัตรูพืช หรือการกำหนดศัตรูพืชกักกันและศัตรูพืชควบคุม จึงเป็นเรื่องที่ประเทศสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามสำหรับการออกมาตรการว่าศัตรูพืชชนิดนั้นเป็นศัตรูพืชกักกันหรือไม่ และสร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้ รวมทั้งจะต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง การเฝ้าระวังศัตรูพืชที่แพร่ระบาดในประเทศสมาชิก และมีการกำหนดว่าสิ่งใดเป็นสินค้าควบคุม เพื่อดำเนินการให้เป็นเป็นไปตามอนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ โดยประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่รองรับการปฏิบัติงานตามอนุสัญญาดังกล่าว ขอเรียนถามว่า ภายใต้การดำเนินงานของ IPPC ซึ่งเป็นองค์การนานาชาติที่ใช้อ้างอิงในการเคลื่อนย้ายศัตรูพืช มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานในการส่งออกสินค้าเกษตร รัฐบาลมีนโยบายปรับปรุงพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามอนุสัญญา IPPC โดยเฉพาะใบรับรองปลอดศัตรูพืชที่ต้องใช้ใบอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไร รวมทั้งมีแผนจะดำเนินการพัฒนาระบบใบอนุญาตและใบรับรองอย่างไร เพื่อป้องกันตัวเองและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนานาชาติในการควบคุมกำกับศัตรูพืช และป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดในประเทศไทย ตลอดจนมีมาตรการแก้ไขปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชต่างถิ่นที่ปรากฏการระบาดทำลายมากขึ้นในปัจจุบัน และทำความเข้าใจความเสี่ยงรุนแรงกับการเกษตรของประเทศ รวมถึงกระทบต่อความเชื่อมั่นในการดำเนินการกับคู่ค้าและนานาชาติหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ มีประเด็นเพิ่มเติมว่าการติดตามความก้าวหน้าในเรื่องนี้มีเจตนากรณีเพื่อสะท้อนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยให้ฝ่ายบริหารได้รับทราบ เนื่องจากขณะนี้เกิดโรคระบาดรุนแรงขึ้นในข้าวโพดและมันสำปะหลังทำให้เกษตรกรได้รับความเสียหาย หากได้มีการดำเนินการตามมาตรการที่ชี้แจงจะไม่เกิดความเสียหายอย่างที่ปรากฏ โดยในเรื่องของการส่งออกได้รับข้อมูลจากประเทศคู่ค้าว่าได้รับใบรับรองศัตรูพืชปลอมทำให้เกิดความเสียหายต่อความเชื่อมั่นของประเทศไทย และขอชมเชยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลการนำเข้าสินค้ามายังประเทศไทยที่ตรวจพบว่ามีใบรับรองไม่ถูกต้องและได้แจ้งให้ประเทศต้นทางทราบ นับว่าเป็นประโยชน์กับประเทศไทย การติดตามเรื่องนี้ได้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์กับประเทศอย่างสูงสุด

นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า ในการควบคุมตรวจสอบการนำเข้าสินค้าทางการเกษตร ได้มอบหมายให้มีการตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลโดยผู้นำเข้าต้องได้รับอนุญาตให้มีการนำเข้า และข้อปฏิบัติที่กำหนดในการอนุญาตตามพระราชบัญญัติกักพืช รวมทั้งมีการตรวจสอบศัตรูพืช

ในสินค้าทุกชนิดตามที่กฎหมายกำหนด หากตรวจพบศัตรูพืชจะมีมาตรการในการดำเนินการอย่างชัดเจน ตามคู่มือการปฏิบัติงานของนายตรวจพืช ในกรณีที่ตรวจพบว่ามีการทำผิดเงื่อนไขในการนำเข้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีการตรวจพบศัตรูพืชกักกันหรือศัตรูพืชต่างถิ่น จะให้ผู้นำเข้าส่งสินค้ากลับ หรือทำลายสินค้าตามวิธีการที่กำหนดในประเทศไทย อีกทั้งกรมวิชาการเกษตรได้มีการแจ้งเตือนไปยังประเทศผู้ส่งออกให้เพิ่มความระมัดระวังไม่ให้มีการปนเปื้อนศัตรูพืชในสินค้าดังกล่าวอีก นอกจากนี้ด่านตรวจพืชจะเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสินค้าดังกล่าวเมื่อมีการนำเข้า อีกทั้งในช่วงระยะเวลาที่ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งได้กำกับดูแลกรมวิชาการเกษตร ได้กำชับให้มีการเข้มงวดในเรื่องการส่งออกและนำเข้าสินค้า การสวมสิทธิ์สินค้าที่จะนำเข้าประเทศไทย รวมทั้งมีการติดตามว่าได้มีการสวมสิทธิ์สินค้าที่ส่งออกหรือไม่ หากเกิดความผิดพลาดใด ๆ ขึ้น ผู้ตรวจสินค้าที่ด่านตรวจจะต้องรับผิดชอบตามที่กฎหมายกำหนด จึงเห็นได้ว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอย่างเข้มงวด

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๒ เรื่อง

๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง นักโทษล้นคุก และสถานการณ์โควิดในคุก (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)

ผลการพิจารณา

ด้วยปรากฏว่ากระทรวงยุติธรรมได้มีการดำเนินการคิดนอกกรอบหลายเรื่อง มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก และมีการผลักดัน ติดตามความคืบหน้า ในหลาย ๆ เรื่อง รวมถึงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดจนประสบผลสำเร็จ ในส่วนประเด็นปัญหานักโทษล้นคุก ที่มีมาอย่างต่อเนื่องนั้น ที่ผ่านมายังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นในเรื่องจำที่มีการดำเนินการไม่โปร่งใสในหลายกรณี อาทิ การจำหน่ายของอุปโภคบริโภค หรือของใช้จำเป็นต่าง ๆ และยังมีเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ ทั้งการดูแลการใช้ชีวิตนักโทษในเรือนจำ การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดการกระทำผิดและต้องกลับมาติดคุกซ้ำซากอีก ในส่วนกรณีโควิด ๑๙ ในเรือนจำ ที่ผ่านมา ๓ - ๔ เดือน มีผู้ติดโควิด ๑๙ อยู่เป็นจำนวนมากจนอาจเป็นปัญหาตามมาได้ ซึ่งเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญและเร่งด่วน ขอเรียนถามว่า จะมีการแก้ปัญหานักโทษล้นคุกอย่างไร และมีแนวทางดำเนินการอย่างไร ส่วนกรณีนักโทษที่ติดคุกแล้วกลับมาติดอีกแบบซ้ำซาก มีการแก้ไขปัญหา มีแนวทางหรือได้ดำเนินการเรื่องนี้อย่างไร สำหรับกรณีสถานการณ์โควิด ๑๙ ในเรือนจำขณะนี้เป็นอย่างไร และได้มีการเปิดให้ญาติเยี่ยมนักโทษได้แล้วหรือไม่

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า กรณีประเด็นนักโทษล้นคุกเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการ ขณะนี้ได้แก้ปัญหานักโทษล้นคุก ๓ แนวทาง คือ ๑. สร้างระเบียบซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายที่มีอยู่ ประกอบกับมีแนวทางในการใช้เครื่อง อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) สำหรับนักโทษที่เหลือระยะเวลาการรับโทษไม่มาก และความประพฤติเรียบร้อย ทั้งนี้ จะเป็นการลดปริมาณนักโทษลงได้ ๒. การขอพระราชทานอภัยโทษ เนื่องในวันสำคัญเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งจะทำให้ลดจำนวนนักโทษได้จำนวนหนึ่ง อย่างไรก็ตาม มีประเด็น ความกังวลของสังคมจากกรณีนักโทษที่ได้รับการปล่อยตัว ในกรณีนี้ กระทรวงยุติธรรมได้แบ่งกลุ่มนักโทษ ออกเป็น ๓ กลุ่มเพื่อกำหนดพิจารณาเรื่องต่าง ๆ คือ กลุ่มที่หนึ่งคดีที่ไม่หนักและไม่อันตรายต่อสังคมมาก กลุ่มที่สองนักโทษคดีที่รับโทษแบบกลาง ๆ โทษไม่มากนัก ซึ่งจะสามารถรับการพักโทษได้ด้วยเหตุพิเศษ หรือเหตุอื่น ๆ ได้ กลุ่มที่สามนักโทษที่เป็นปัญหาของสังคม ไม่สามารถพัฒนาได้ง่าย อาทิ กรณีคดีข่มขืนเด็ก ข่าข่มขืน ฆาตกรโรคจิต ข่าต่อเนือง ข่าห่ม ยาเสพติดรายใหญ่ ซึ่งกลุ่มนี้จะไม่ได้รับการปล่อยตัวในกรณีนี้ และในขณะนี้ได้มีการดำเนินการอยู่ระหว่างออกกฎหมายป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ในชั้นนี้ผ่าน คณะรัฐมนตรีแล้ว และอยู่ที่ขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการ ๓. การออกกฎหมาย เพื่อมาบังคับใช้ อาทิ พระราชบัญญัติประมวลยาเสพติด ซึ่งจะทำให้ได้รับการลดโทษตามกฎหมายใหม่ ส่งผลให้จำนวนนักโทษลดลง อย่างไรก็ตาม ขณะนี้มีจำนวนนักโทษในเรือนจำจาก ๓๙๐,๐๐๐ ราย ลดเหลือ ๒๘๐,๐๐๐ ราย และที่นอนของนักโทษเดิม ๐.๗ ตารางเมตรต่อคน ขณะนี้เพิ่มเป็น ๑.๒ ตารางเมตร ต่อคน ทั้งนี้ จะดำเนินการให้ได้มาตรฐานสากล ๒.๒ ตารางเมตรต่อคน และในเบื้องต้นจะดำเนินการ ให้ได้ ๑.๖ ตารางเมตรต่อคน ซึ่งได้นำร่องแล้ว ๒ เรือนจำ คือ เรือนจำพิเศษกรุงเทพ และเรือนจำหญิงกลาง โดยใช้ที่นอนหนาและใช้พื้นที่ที่นอน ๑.๖ ตารางเมตร ในส่วนเรื่องโควิด ๑๙ ในเรือนจำ มีตัวเลข ติดสะสม ๗๕,๒๖๙ ราย เบื้องต้นการได้รับวัคซีนในเรือนจำอาจไม่รวดเร็วเหมือนส่วนอื่น ๆ แต่เรือนจำ ก็มีมาตรการป้องกัน ซึ่งขณะนี้ได้รับวัคซีนครบตามจำนวนแล้ว โดยได้ดำเนินการฉีดเข็มที่หนึ่งประมาณ ร้อยละ ๙๐ เข็มที่สอง ฉีดได้ประมาณร้อยละ ๘๐ สำหรับกรณีรายที่ติดโควิด ๑๙ แล้วและมีการรักษาจนหาย ส่งผลให้มีภูมิคุ้มกันอยู่จึงยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีน หากกลุ่มนี้ได้รับการฉีดวัคซีนแล้วก็จะครบร้อยละ ๑๐๐ ตามที่ได้รับวัคซีนมา นอกจากนี้ ยังมีการใช้ยาสมุนไพรไทยฟ้าทะลายโจรมารักษาและมีสถิติหายจากโควิด ๑๙ เป็นจำนวนมาก สำหรับกรณีการเปิดให้ญาติเข้าเยี่ยมนักโทษที่เรือนจำนั้น ได้ดำเนินการเริ่มที่เรือนจำ จังหวัดน่าน ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และเปิดเพิ่มอีก ๓๘ เรือนจำ ในเดือนนี้มีแผนจะเปิด อีก ๘ เรือนจำ ส่วนเรือนจำที่เหลืออีก ๙๗ เรือนจำ จะดำเนินการให้ครบในเดือนธันวาคม (ถ้าโควิด ๑๙ ไม่มีการระบาดอย่างรุนแรง) ทั้งนี้ การเข้าเยี่ยมของญาติในเรือนจำมีมาตรการการคัดกรอง และมีการ ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ มีบริษัทในประเทศสาธารณรัฐ ประชาชนจีน ได้บริจาคหน้ากากอนามัย KN ๙๕ จำนวนกว่า ๔ ล้านชิ้น ส่งให้เรือนจำ ๒.๑ ล้านชิ้น ส่วนที่เหลือแจกจ่ายไปยังโรงพยาบาลทั่วประเทศ ในประเด็นการกระทำผิดซ้ำแล้ว กลับเข้ามา ในเรือนจำอีก ได้มีการศึกษาสำรวจพบว่าส่วนใหญ่เป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติด จึงต้องดำเนินการปราบปราม เรื่องยาเสพติดให้ได้ อีกทั้งคนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดซ้ำซากมักจะไม่มีการทำงาน โดยที่ผ่านมา

รัฐบาลเคยให้ผู้ประกอบการที่รับอดีตนักโทษเข้าทำงานจะได้รับการลดหย่อนภาษี แต่มาตรการดังกล่าวไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญ คือ การเตรียมความพร้อมของนักโทษก่อนการพ้นโทษ ซึ่งที่ผ่านมาได้ให้นักโทษได้เรียนเพิ่มเติมความรู้ในเรื่องที่มีความจำเป็นและได้หางานให้ทำ อาทิ โครงการสมุทรปราการโมเดล นอกจากนี้ ยังมีโครงการนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยโครงการนี้จะสร้างรายได้จำนวนมาก ซึ่งจะแก้ปัญหาคนไม่มีงานทำหลังพ้นโทษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ กระตุ้ถาม เรื่อง การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำกุดปราสาท หมู่ ๑๒ ต.สมอ
อ.ปราสาท จ.ศรีสะเกษ (นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ถา มรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวราวุธ ศิลปอาชา) ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามติดภารกิจเร่งด่วน ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

เรื่องด่วน

จำนวน ๒ เรื่อง

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
(เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของที่ประชุมวุฒิสภา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) และผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (นายเกิดโชค เกษมวงศ์จิตร นางสุจิตรา แก้วไกร นายไพฑูรย์ สว่างกมล และพันตำรวจโท ธัญญา ระย้า) ได้เข้าร่วมประชุม โดยหลังจากเลขาธิการวุฒิสภาอ่านบันทึกหลักการและเหตุผลเสนอต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา

ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติตามข้อบังคับข้อ ๑๑๙ จำนวน ๒ คณะ แลกผลการศึกษาต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ (พลเอก ไพบูลย์ พานิชย์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ) แลกผลการศึกษาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ สรุปได้ว่า การให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะในที่สาธารณะและการจับกุมบุคคลย่อมเป็นการดำเนินการที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘ ดังนั้น เพื่อมิให้กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มากเกินไป จึงเห็นควรกำหนดระเบียบปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะในที่สาธารณะและการจับกุมบุคคลให้ชัดเจน เช่น การพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลจะก่อภัยอันตรายหรือคุกคามพยาน การค้นตัวบุคคลควรใช้พนักงานเจ้าหน้าที่เพศเดียวกันกับผู้จะถูกค้น การจัดให้มีการบันทึกภาพและเสียงในขณะตรวจค้นและจับกุม และการจัดทำบันทึกการตรวจค้นและบันทึกการจับกุม เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันได้มีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๗๘/๒๕๖๔ เรื่อง การบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญา กำหนดแนวทางในการดำเนินการค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะในที่สาธารณะ และการจับกุมบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการด้วยแล้ว สำหรับการกำหนดให้สำนักงานคุ้มครองพยานดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยาน ตามมาตรการพิเศษในการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน เช่น หมายเลขประจำตัวประชาชน ต้องพิจารณาว่าขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยหรือไม่ และในการจ่ายเงินค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยานต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗ นอกจากนี้ คณะกรรมการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรว่าการแก้ไขเพิ่มเติมประเภทคดีที่อาจได้รับการคุ้มครองตามมาตรการพิเศษ เป็น “คดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือคดีความผิดฐานพรากเด็ทหรือผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายอาญา” มีลักษณะเป็นการเพิ่มฐานความผิดที่กว้างกว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอซึ่งอาจจะเกินจากหลักการของการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือไม่ และการแก้ไขเพิ่มเติมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคุ้มครองพยานซึ่งได้รับการอนุมัติเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา เพื่อมีคำสั่งให้กรมการปกครองดำเนินการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหลักฐานการทะเบียนราษฎร จะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติของศาลและเจ้าหน้าที่หรือไม่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน และกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค (นายสุวัฒน์ ตันยวรรธนะ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ) แลกผลการศึกษาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ สรุปได้ว่า

การกำหนดบทนิยามคำว่า “พยาน” เป็นการให้ความหมายที่กว้างซึ่งอาจจะหมายความรวมถึงการนำจำเลยในคดีอื่นมาเป็นพยานในอีกคดีหนึ่ง และสามารถเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองพยานได้ ซึ่งอาจจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการเจรจาต่อรองหรือแลกเปลี่ยนผลประโยชน์เกิดขึ้น สำหรับระยะเวลาการคุ้มครองพยาน ในช่วงระยะเวลาที่รอผลการอนุมัติสิ้นสุดการคุ้มครองพยาน หรือการขยายระยะเวลาการคุ้มครองพยานที่อยู่ในระหว่างการประเมินพฤติการณ์ความปลอดภัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการขยายระยะเวลาการคุ้มครองพยานออกไปก่อนจนกว่าจะมีผลการอนุมัติหรือไม่อนุมัติการคุ้มครองพยาน ควรมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติและระเบียบให้ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน เพื่อป้องกันการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ไม่ปลอดภัยหรือทุจริต และควรกำหนดแนวทางปฏิบัติการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องการคุ้มครองพยาน และการให้ความช่วยเหลือพยานรวมถึงสามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน เพื่อป้องกันปัญหาการเลือกปฏิบัติหรือการทุจริตจากการใช้ดุลพินิจ นอกจากนี้ คณะกรรมการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้คำว่า “บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน” ซึ่งเป็นถ้อยคำที่มีความหมายอย่างกว้างอาจจะเป็นช่องว่างให้เกิดการใช้ดุลพินิจและตีความกฎหมายได้

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งตั้งข้อสังเกตและซักถามในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ว่า ควรกำหนดบทนิยามคำว่า “พยาน” ให้ครอบคลุมถึงบุคคลที่ให้เบาะแสด้วย และควรกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อเป็นการป้องกันการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ เนื่องจากมีการกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะ รวมทั้งมีอำนาจยึดสิ่งของหรือทรัพย์สินที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่พยาน และในกรณีที่เป็นความผิดทางอาญาให้มีอำนาจจับกุม รวมทั้งควรกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจค้นเคหสถานหรือสถานที่ที่ควรเชื่อว่าจะเป็นภัยอันตรายหรือคุกคามพยาน ควรเพิ่มพยานในคดีความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ได้รับการคุ้มครองตามมาตรการพิเศษ และเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองของพยานตามพระราชบัญญัตินี้ ควรกำหนดให้มีการประสานและร่วมกันในการปฏิบัติงาน และในด้านข้อมูลกับองค์กรอิสระด้วย สำหรับการให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา การรักษาพยาบาล การฝึกอาชีพ การจัดหางาน หรือการจ่ายเงินดำรงชีพที่เหมาะสม ควรกำหนดให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง รวมทั้งการกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคุ้มครองพยานซึ่งได้รับอนุมัติเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา เพื่อมีคำสั่งให้กรมการปกครองดำเนินการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหลักฐานการทะเบียนราษฎร โดยเฉพาะการเปลี่ยนหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ควรตระหนักถึงการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนว่าสามารถดำเนินการโดยไม่ขัดต่อกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ เนื่องจากการจัดทำข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน

และข้อมูลทะเบียนราษฎร ต้องเป็นการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง อีกทั้งอาจจะกระทบต่อความมั่นคง และเศรษฐกิจ และอาจจะเป็นช่องว่างให้มีการทำบัตรประชาชนปลอมได้ง่าย ทั้งนี้ ปัจจุบันบุคคลไม่กล้า เข้ามาให้การเป็นพยานในคดีที่สำคัญ คดีอุกฉกรรจ์ หรือคดีที่มีผู้มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจาก กลัวการถูกข่มขู่และคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน จึงต้องกำหนดมาตรการคุ้มครองพยานที่สามารถ คุ้มครองพยานได้อย่างแท้จริงเพื่อสร้างหลักประกันและความเชื่อมั่นให้แก่บุคคลในการเป็นพยานในคดีต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการย้ายที่อยู่หรือจัดหาที่พักอันเหมาะสม การเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียน ที่สามารถระบุตัวพยาน ซึ่งต้องกระทำเป็นการลับ เพื่อความปลอดภัยของพยาน

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (นายไพฑูรย์ สว่างกมล) ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า การปฏิบัติตามกฎหมายนี้เป็นการทำงานในลักษณะบูรณาการ ของหลายหน่วยงาน กระทรวงยุติธรรมจะเป็นผู้ออกระเบียบเกี่ยวกับมาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นจะออกระเบียบเกี่ยวกับมาตรการทั่วไป โดยในการปฏิบัติงาน หากหน่วยงานนั้น ไม่มีส่วนงานที่ดูแลความปลอดภัย สามารถส่งต่อให้หน่วยงานที่มีดำเนินการต่อได้ สำหรับการคุ้มครองพยาน ขององค์กรอิสระ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะมีการออกระเบียบตามกฎหมายขององค์กรอิสระนั้น ๆ เป็นการเฉพาะซึ่งเป็นไปตามมาตรการทั่วไป สำหรับการคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษนับแต่ที่กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาใช้บังคับ จนถึงปัจจุบัน มีการร้องขอเพียง ๒ กรณีเท่านั้น ซึ่งเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ คดีค้ายาเสพติด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน ซึ่งการใช้มาตรการพิเศษเพื่อคุ้มครองพยานต้องมีการประเมินพฤติการณ์แล้วเห็นว่าจะส่งผลต่อการดำรงชีวิต ตามปกติของพยานรวมถึงสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด กับพยาน โดยในการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยานสามารถ กระทำได้โดยการร้องขอต่อศาลซึ่งเป็นไปตามหลักทั่วไปไม่ขัดต่อหลักการ สำหรับกรณีการแก้ไขเพิ่มเติม ความในมาตรา ๑๓/๑ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะ ยึดสิ่งของ หรือทรัพย์สิน หรือมีอำนาจจับกุมได้ เป็นการกำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการปฏิบัติงาน ส่วนการตรวจค้นเคหสถานสามารถทำได้หากเป็นเหตุซึ่งหน้าที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และการแก้ไข ฐานความผิดเป็นพยานในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือคดีความผิดฐานพรากเด็กหรือผู้เยาว์ตามประมวล กฎหมายอาญาอาจได้รับการคุ้มครองตามมาตรการพิเศษได้ เพื่อให้ครอบคลุมถึงทุกคดีความผิดทั้งหมด

จากนั้น ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไว้พิจารณา ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ ๑๙๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ๒ เสียง และงดออกเสียง ๗ เสียง แล้วมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒๑ คน กำหนดเวลาแปรญัตติ ๗ วันทำการตามข้อบังคับ

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
(วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๖ นับตั้งแต่วันที่ ๑๕
พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของที่ประชุมวุฒิสภา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) และผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม (นางชัตติยา รัตนดิถ) ได้เข้าร่วม โดยหลังจากเลขาธิการวุฒิสภาอ่านบันทึกหลักการและเหตุผลเสนอต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุม ได้อนุญาตให้คณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำวุฒิสภา ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติตามข้อบังคับ ข้อ ๑๑๙ จำนวน ๒ คณะ แลกผลการศึกษาต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ (นางสาวปิยนัญญ์ วันเฉลิม รองโฆษกคณะกรรมการ) แลกผลการศึกษาโดยแบ่งเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการ สรุปได้ว่า ข้อสังเกต (๑) แนวคิดที่ว่าไม่สมควรนำเด็กอายุไม่เกิน ๑๒ ปี เข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีอาญาจะสามารถบรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้นั้น จะต้องได้รับความร่วมมือ ของบิดามารดา ผู้ปกครอง ในการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมของเด็กเพื่อให้กลับตัวกลับใจเป็นคนดี ไม่กระทำความผิดซ้ำ (๒) การแก้ไขกฎหมายให้เด็กอายุไม่เกิน ๑๒ ปี กระทำความผิดอาญาแล้วไม่ต้องรับโทษ อาจเป็นช่องทางให้ผู้ใหญ่ใช้ บังคับ ชูเชี่ยว จ้างวาน หรือยุยงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใด ให้เด็กกระทำความผิดแทน แม้ว่าจะมีบทลงโทษให้ผู้ใหญ่ที่ใช้เด็กกระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นก็ตาม (๓) ความเห็นทางการแพทย์ที่ว่าความรับผิดชอบชั่วดีของเด็กอายุ ๑๐ ปี และ ๑๒ ปี ไม่ได้ต่างกันมากนัก คณะกรรมการเห็นว่าในปัจจุบันลักษณะทางกายภาพของเด็กอายุ ๑๒ ปี บางรายไม่ได้มีความแตกต่าง กับผู้ใหญ่ จึงสามารถใช้กำลังหรือความรุนแรงได้มากกว่าเด็กอายุ ๑๐ ปี ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรนำแนวคิดการลงโทษให้ได้สัดส่วนระหว่างความร้ายแรงของการกระทำ ระดับความเสียหาย ความรู้สำนึกของผู้กระทำ มาพิจารณาประกอบมากกว่ามุ่งเน้นเฉพาะเรื่องสมอง ความคิด สติปัญญา ของเด็กเท่านั้นเพื่อจะได้กำหนดมาตรการที่เหมาะสมต่อผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กต่อไป (๔) โดยที่มี ข้อมูลว่ามีสถิติการกระทำผิดซ้ำของเด็กนับแต่ได้รับการปล่อยตัวสูงถึงร้อยละ ๔๓.๒๑ จึงควรมี การพิจารณาสาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำในเรื่องสภาพแวดล้อมการคบเพื่อนหรือปัญหาครอบครัว เพื่อมีกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูที่ดีขึ้น และ ข้อเสนอแนะ (๑) รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็นในการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ (๒) รัฐบาล

และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสร้างการรับรู้ และความเข้าใจให้กับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับหลักกฎหมายและดำเนินการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกฎหมายได้โดยสะดวก (๓) ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคประชาสังคม ควรส่งเสริมให้สถาบันครอบครัว สถานศึกษา และโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการดูแลเด็ก ไม่ปล่อยปละละเลยให้เด็กหมกมุ่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ หรือกระทำการที่ไม่เหมาะสม (๔) เนื่องจากการกระทำความผิดส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากปัญหาสังคม ดังนั้น ควรกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาความยากจนเหลื่อมล้ำในสังคมและนำไปปฏิบัติให้เกิดผล อย่างเป็นรูปธรรม และ (๕) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรมีมาตรการที่เหมาะสม ในการดูแลและป้องกันไม่ให้เกิดกระทำความผิดซ้ำ ตลอดจนฟื้นฟูทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ รวมทั้ง พัฒนาให้เด็กสามารถกลับตัวเป็นคนดีของสังคมต่อไปได้

๒) คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการ นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง และนางทัศนียา ยูวานนท์ เลขาธิการคณะกรรมการ) ร่วมกันแถลงผลการพิจารณาศึกษาพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ สรุปได้ว่า ประเด็น ด้านการป้องกัน (๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่มีอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ ต้องโทษทางอาญาและอยู่ระหว่างการพิจารณาในกระบวนการยุติธรรมว่ามีจำนวนเท่าใด เพื่อกำหนด แนวทางในการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ต่อไป (๒) การกำหนดกระบวนการ เกี่ยวกับเด็กในชั้นศาลควรพิจารณามาตรการการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ในรูปแบบอื่นแทนการลงโทษ และพิพากษาคดีตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชน และครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ (๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัด หลักสูตรการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสม และจัดการเรียนการสอนทางไกลให้แก่เด็กที่อยู่ใน กระบวนการยุติธรรม พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ (๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสาระสำคัญและเจตนารมณ์ของกฎหมาย ตลอดจน แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมต่อเด็ก และ (๕) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประชาสัมพันธ์ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในทุกมิติ ประเด็นด้านการช่วยเหลือ เยียวยา (๑) การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กต้องคำนึงถึงสภาพปัญหาและความจำเป็น ต่อเด็กเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด (๒) การดำเนินการตามแนวทางความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ซึ่งเป็น กระบวนการยุติธรรมทางเลือกเพื่อป้องกันการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมหลัก เพื่อเป็นทางเลือกให้เด็ก ได้รับความเป็นธรรมและได้แสดงความรับผิดชอบต่อความผิดนั้น (๓) จากข้อมูลสถิติจำนวนเด็ก ที่กระทำความผิดในปัจจุบัน พบว่าส่วนหนึ่งเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางจิตสังคม ดังนั้น จึงควรให้ ให้ความสำคัญต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางจิตและสังคมและไม่สามารถเข้าถึงหน่วยบริการดูแลและช่วยเหลือ

ที่เหมาะสม และประเด็นด้านการเตรียมการรองรับของหน่วยงาน (๑) การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการดำเนินการภายหลังกฎหมายมีผลใช้บังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ และให้คำปรึกษากับ “ครอบครัว” เพื่อเตรียมความพร้อมให้ครอบครัวสามารถให้การช่วยเหลือ ดูแล รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กในแต่ละช่วงวัย และ (๓) กระบวนการคัดแยกและทำลายแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ และรายการประวัติหรือบัญชีประวัติออกจากสารบบหรือฐานข้อมูลประวัติอาชญากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็นซึ่งสมาชิกได้มีประเด็นข้อซักถามในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ว่า (๑) ควรให้ความสำคัญกับการคุ้มครองเด็กที่กระทำความผิดและพิจารณาวิธีการสำหรับเด็กที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เด็กกลับมากระทำความผิดซ้ำได้อีก (๒) ควรพิจารณาความผิดและบทกำหนดโทษสำหรับผู้ร่วมกระทำความผิดกับเด็กหรือผู้ใช้เด็กให้กระทำความผิด โดยเฉพาะความผิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์หรือความผิดทางการเมือง (๓) ควรพิจารณาเรื่องการส่งตัวเด็กไปยังสถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตให้เหมาะสมเพื่อให้โอกาสแก่เด็กที่กระทำความผิดเหล่านั้นได้มีโอกาสกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติ อีกทั้งคำว่า “สถานแนะนำทางจิต” เป็นถ้อยคำตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และ (๔) ควรพิจารณานำกระบวนการทางสังคมสำหรับเด็กมาใช้โดยเฉพาะเรื่องการบริการทางจิตสังคมเพื่อสนับสนุนและแบ่งเบาภาระในกระบวนการยุติธรรม

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม (นางชัตติยา รัตนดิถ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า แนวทางการกระทำผิดซ้ำของเด็กมีปัจจัยสำคัญ ๒ ประการ คือ ตัวเด็กซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ กรณีเด็กที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่จะต้องรับโทษหรือตามที่กฎหมายนี้บัญญัติ จะได้รับการคุ้มครองผ่านหน่วยงานที่มีอำนาจและหน้าที่เพื่อสงเคราะห์หรือคุ้มครองเด็กตามกระบวนการทางกฎหมาย โดยการดูแลและฟื้นฟูตามความเหมาะสม สำหรับการให้เด็กกระทำความผิดนั้นผู้ช้ย่อมได้รับโทษเพิ่มอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่จะได้รับ ซึ่งถือเป็นการป้องปรามประการหนึ่ง ส่วนกรณีเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำว่า “สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต” นั้น ถ้อยคำดังกล่าวเป็นถ้อยคำที่สอดคล้องกันตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

จากนั้น ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไว้พิจารณา ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ ๑๘๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีและงดออกเสียง ๓ เสียง แล้วมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๓๓ คน กำหนดเวลาแปรญัตติ ๗ วันทำการตามข้อบังคับ

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้ขอยกระเบียบวาระที่ (๗) เรื่องอื่น ๆ ขึ้นมาพิจารณาก่อน
ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นด้วย

(๗) เรื่องอื่น ๆ

จำนวน ๒ เรื่อง

๗.๑ ตั้งกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

ผลการพิจารณา

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งบุคคลเป็นกรรมการร่วมกันฝ่ายวุฒิสภา เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๓๗ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์	๒. นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม
๓. นายทวีวงศ์ จุลกมนตรี	๔. พลตำรวจตรี ปรัชญ์ชัย ใจชาญสุขกิจ
๕. นางสาวปิยฉัตร วานเฉลิม	๖. นางผาณิต นิตินันท์ประภาส
๗. พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ	๘. ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์
๙. นายวุฒิพันธ์ วิชัยรัตน์	๑๐. นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

๗.๒ ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการต่างประเทศแทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

โดยที่กรรมการในคณะกรรมการการต่างประเทศ ว่างลง ที่ประชุมจึงได้มีมติตั้ง พลเอก วรเกียรติ รัตนานนท์ เป็นกรรมการในคณะกรรมการการต่างประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่าง ตามที่ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ (นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์) เสนอ

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๒ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครูพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง (รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ) กรรมการวิสามัญ (นายบุรพาทิศ พลอยสุวรรณ) อนุกรรมการและเลขานุการ (นายภูมิ พระรักษา) ได้ร่วมกันเสนอ รายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า สภาพและปัญหาการผลิตครูและการพัฒนาครู ที่มีความหลากหลายทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพยังไม่สอดคล้องกับความต้องการและแนวโน้ม ของการศึกษาและสังคม กลไกและระบบการผลิตครูและการพัฒนาครู รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ วิชาชีพครูที่แยกส่วนกันยังไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตัวแปรหรือองค์ประกอบ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูและการพัฒนาครู ได้แก่ กลไกและระบบการคัดกรองและการใช้ครูที่แตกต่างกัน ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ต้องมุ่งเน้นให้บรรลุจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาตามรัฐธรรมนูญ หลักกฎหมาย หลักนโยบายและแผน และหลักวิชาการที่สอดคล้องกัน คือ ได้ครูที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล โดยมีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณ ของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับความต้องการและแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน การศึกษาและสังคมในอนาคต โดยมีข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทาง การผลิตและการพัฒนาครู รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพครูตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ **การผลิตครู** ควรมีกลไกและระบบการคัดสรรผู้เรียนที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู ปริมาณการผลิตครู ต้องสอดคล้องกับความต้องการการใช้ครูจริงโดยมีฐานข้อมูลซึ่งแสดงความต้องการครูทุกระดับ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่เป็นปัจจุบัน การผลิตครูมุ่งเน้นคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพครู ให้มีความสำคัญกับครูการศึกษาพิเศษ และเน้นการผลิตครูตามระดับหรือประเภทของการศึกษาโดยได้นำเสนอ รูปแบบการผลิตครูหรือโมเดล “ครูชนะ” ได้แก่ ครูปฐมวัย ครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูการศึกษาพิเศษ ครูอาชีวศึกษา และครูอุดมศึกษา **การพัฒนาครู** ควรมีการพัฒนาครูประจำการทั้งระบบให้สามารถสอน แบบ Active Learning ด้วยการคิดขั้นสูงเชิงระบบได้ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ Lesson Study โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งกลไกการพัฒนาจะเกิดผลสำเร็จได้จะต้องมีการกระจายอำนาจ การพัฒนาครูไปยังหน่วยงานระดับพื้นที่และสถานศึกษา มีกลไกกำหนดนโยบายและแผนระบบการพัฒนาครู

อาจารย์ รวมทั้งจัดระบบการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มอนาคต ประกอบด้วย ต้องมีเป้าหมายการพัฒนา มีหลักสูตรการพัฒนา มีรูปแบบการพัฒนา การเชื่อมโยงหน่วยผลิตและพัฒนาครู ติดตามและประเมินผลการพัฒนาครู การบริหารงานบุคคล เทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างนวัตกรรมการวิจัยและการพัฒนาวิชาชีพครู นอกจากนี้ เนื่องจากปัจจุบันมีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาจำนวนมาก ดังนั้นควรเร่งรัดการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. รวมถึงทบทวนปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องและเหมาะสมเอื้อต่อการผลิตและการพัฒนาครูด้วย

ภายหลังที่คณะกรรมการมาธิการวิสามัญได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า ปัจจุบันการเรียนรู้ไม่ได้มีเฉพาะแต่ในตำราเรียนเท่านั้น การเรียนรู้ในโลกยุคใหม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางโดยใช้เทคโนโลยีบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่ายซึ่งมีทั้งผิดและถูก ดังนั้น ครูจึงต้องพัฒนาให้เป็นทั้งผู้สอนวิชาการและวิธีการไปพร้อมกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้ว่าจะต้องเรียนรู้อย่างไร จึงได้ประโยชน์ เพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จทั้งครูชนะ (Smart Facilitator) และผู้เรียนชนะ (Smart learner) อีกทั้งการผลิตและการพัฒนาครูต้องพิจารณาเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำเพื่อให้คนที่มีโอกาสน้อยได้มีสิทธิเข้าสู่ระบบการคัดเลือก ไม่พิจารณาโดยใช้หลักคนเก่งอย่างเดียว แต่เมื่อสอบได้เป็นครูแล้วไม่สามารถอยู่ในชนบทได้ จึงควรต้องส่งเสริมให้เด็กในท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้าศึกษา เมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้กลับไปสอนในบ้านเกิด และเห็นว่าการผลิตครูควรมีโรงเรียนสำหรับการเรียนการสอนเพื่อเป็นครู โดยเฉพาะ เริ่มเข้าเรียนตั้งแต่จบมัธยมต้นเพื่อเตรียมความพร้อมเป็นครู โดยคัดเลือกคนที่มีประวัติทำความดีในชุมชนและเป็นคนพื้นที่ รวมทั้งต้องสร้างแรงจูงใจในการเป็นครูในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่เงินเดือน เช่น ให้นับอายุราชการตั้งแต่ศึกษาในโรงเรียนครู ควรมีครูพี่เลี้ยงโดยอาจใช้ครูเกษียณอายุราชการที่ผ่านการประเมินผู้มีประสบการณ์ในการสอน คอยแนะนำแนวทางการเป็นครูที่ดีและมีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดให้มีการพัฒนาครูทุกปีด้วยวิธีการที่หลากหลายซึ่งต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ นอกจากนี้ การพัฒนาครูเพื่อรองรับการพัฒนาของโลกในศตวรรษหน้าจะต้องประกอบด้วย ต้องมีความรู้เป็นอย่างดีเพื่อสามารถถ่ายทอดความรู้ต่อได้ ต้องมีทักษะทางเทคโนโลยีและไอที มีความสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ มีความสามารถในการเชื่อมโยงประสานกับบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างรอบด้าน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง ต้องมีการพัฒนาทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร และที่สำคัญต้องมีความสนใจ ใส่ใจ และมีความเอื้ออาทรต่อผู้เรียน

ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ขอบคุณสมาชิกวุฒิสภาที่ได้อภิปรายแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งบางประเด็นคือต้นเหตุสำคัญแห่งปัญหาที่คณะกรรมการได้นำมาพิจารณาศึกษาและได้จัดทำข้อเสนอแนะไว้ในรายงานแล้ว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาตามที่ปรากฏในรายงานจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาครูตั้งแต่ต้นน้ำได้ต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

**๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหา
กรณีนักบินไทยว่างงานและการส่งเสริมเพื่อสร้างโอกาสให้นักบินไทยสามารถไปทำงาน
ต่างประเทศได้
คณะกรรมการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว**

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการแรงงาน (พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว) และรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านการจัดหางานและพัฒนาฝีมือแรงงาน (พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ปัจจุบันนักบินไทยกำลังประสบปัญหาการว่างงานเป็นจำนวนมากซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากข้อจำกัดของนักบินไทยที่ไม่สามารถทำงานในสายการบินนานาชาติหรือธุรกิจการบินระดับสากลได้ เนื่องจากไม่ผ่านข้อกำหนดหรือมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล นักบินสัญชาติอื่นหรือนักบินต่างด้าวเข้ามาแย่งงานนักบินไทย และการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่กระทบต่ออุตสาหกรรมการบิน ในกรณีนี้ คณะกรรมการจึงเสนอข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องในสองระดับ คือ ข้อเสนอแนะเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหายั่งยืน โดยข้อเสนอแนะเร่งด่วน ประกอบด้วย (๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและธุรกิจการบิน ควรดำเนินการร่วมกันในการสำรวจข้อมูลความต้องการ (Demand) ของธุรกิจการบินทั้งในระดับโลกและระดับประเทศ และข้อมูลปริมาณนักบินว่างงานทั้งระบบ (Supply) รวมถึงการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการตกงานในแต่ละกรณี (๒) ควรส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะด้านอื่น ๆ ให้แก่นักบินในทุกๆระดับ (Upskill และ Reskill) เพื่อเปิดโอกาสในการมีงานทำเพิ่มเติม (๓) ควรกำหนดมาตรการในการควบคุม ตรวจสอบ การทำงานของนักบินต่างด้าว (๔) ควรกำหนดแนวทางให้ความช่วยเหลือแก่นักบิน

ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิดเพื่อรักษาศักยภาพการบิน และ (๕) ควรกำหนดรูปแบบการให้ความช่วยเหลือกรณีนักบินถูกเลิกจ้างด้วยเหตุไม่เป็นธรรม สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ประกอบด้วย (๑) ควรมีการยกระดับมาตรฐานการบินของประเทศไทยให้ได้รับการยอมรับในระดับสากล (๒) ควรเพิ่มช่องทางการไปทำงานต่างประเทศ ด้วยรูปแบบการประสานความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี (๓) ควรพัฒนาและยกระดับสู่การเป็นศูนย์กลางการบิน (HUB) ในภูมิภาค ASEAN (๔) ควรกำหนดมาตรการควบคุมคุณภาพในการผลิตนักบินของสถาบันการบินและโรงเรียนการบิน (๕) ควรกำหนดหลักเกณฑ์การรับเข้าศึกษาในสถาบันการบินและโรงเรียนการบิน (๖) ควรกำหนดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการควบคุมให้มีความเป็นอิสระ สามารถตอบสนองต่อบริบทแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (๗) ควรส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้เกิดการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยเพิ่มขึ้น และ (๘) ควรมีการพัฒนามาตรฐานและวิชาชีพนักบินโดยอาศัยกลไก “สภาวิชาชีพการบิน”

ภายหลังที่คณะกรรมการธิการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า ควรพิจารณาเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาสำหรับผู้ประกอบกิจการธุรกิจการบินด้วย เนื่องจากค่าจ้างแรงงานสำหรับนักบินมีจำนวนสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตมีมูลค่าสูงตามไปด้วย และเมื่อต้องประสบกับสถานการณ์ในปัจจุบันจึงทำให้ผู้ประกอบกิจการธุรกิจการบินไม่สามารถจ้างงานนักบินต่อไปได้ ฉะนั้น การผนวกเพิ่มเติมในส่วนของผู้ประกอบกิจการธุรกิจการบินย่อมทำให้รายงานมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญในการจัดตั้ง “สภาวิชาชีพการบิน” เพื่อเป็นหลักประกันสำหรับนักบินตลอดจนควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการบินด้านต่าง ๆ

รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สี่ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านการจัดหางานและพัฒนาฝีมือแรงงาน (พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวาร) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า โดยที่การพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว มุ่งประเด็นเฉพาะในส่วนของการแก้ไขปัญหากรณีนักบินไทยว่างงานและการส่งเสริมเพื่อสร้างโอกาสให้นักบินไทยสามารถไปทำงานในต่างประเทศได้ จึงไม่ได้เน้นในส่วนของผู้ประกอบกิจการธุรกิจการบินมาพิจารณาร่วมด้วย สำหรับ “สภาวิชาชีพการบิน” นั้น หมายความว่ารวมถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการบินทั้งหมด ทั้งนักบิน พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน และบุคลากรด้านอื่น ๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการธิการขอรับประเด็นข้อสังเกตข้างต้นเพื่อพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

(ไม่มี)

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๒ เรื่อง

- ๖.๑ รายงานประจำปี ๒๕๖๓ ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
(ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนการเสริมสร้างสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔)
- ๖.๒ รายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง
พ.ศ. ๒๕๖๒ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓)
(ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๗๕ (๗) แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒)

ผลการพิจารณา

ประธานของที่ประชุมได้ส่งเลื่อนระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ไปพิจารณา
ในสัปดาห์ถัดไป ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ และกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุม เวลา ๑๗.๐๕ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา